

Den åttende er av de sju – nummer én

Millers to Romerr

Jeff Pippenger

2023-09-13

William Miller bygde sitt profetiske budskap på rammen av to ødeleggende makter, som han med rette identifiserte som hedensk Roma og det pavelige Roma.

«Da William Miller anvendte sin hermeneutikk, la han merke til et tilbakevendende tema i de ulike apokalyptiske skriftstedene: en strid mellom Guds folk og deres fiender. I sin analyse av de makter som gjennom tidene forfulgte Guds folk, utviklet han begrepet om de to vederstyggeligheter, definert som hedenskapet (den første vederstyggelighet), som symboliserer forfølgermakten utenfor kirken, og pavedømmet (den andre vederstyggelighet), som representerer forfølgermakten innenfor kirken. Det var motivet om de to vederstyggeligheter som preget de fleste av hans påfølgende profetiske fortolkninger.» P. Gerard Damsteegt, *Foundations of the Seventh-day Adventist Message and Mission*, 22.

Adventismens teologer erkjenner det faktum at Millers rammeverk for profetisk anvendelse var de to ødeleggende maktene, hedenskapet og pavedømmet, selv om de bare betrakter det som en analyse av millerittisk historie, og ikke som en sannhet som ble gitt ham av Gud.

«Gud sendte sin engel for å virke på hjertet til en bonde som ikke hadde trodd Bibelen, for å lede ham til å granske profetiene. Guds engler besøkte gjentatte ganger denne utvalgte, for å lede hans sinn og åpne for hans forståelse profetier som alltid hadde vært dunkle for Guds folk. Begynnelsen på sannhetens kjede ble gitt ham, og han ble ledet videre til å søke etter ledd etter ledd, inntil han med undring og beundring skuet Guds Ord. Der så han en fullkommen sannhetens kjede. Dette Ordet, som han hadde betraktet som uinspirert, åpnet seg nå for hans blick i sin skjønnhet og herlighet. Han så at én del av Skriften forklarer en annen, og når ett skriftsted var lukket for hans forståelse, fant han i en annen del av Ordet det som forklarte det. Han betraktet Guds hellige Ord med glede og med den dypeste respekt og ærefrykt.» *Early Writings*, 230.

«Hans engel» blir direkte identifisert som Gabriel av søster White.

Engelens ord: «Jeg er Gabriel, som står for Guds åsyn», viser at han innehar en stilling av høy ære i de himmelske saler. Da han kom med et budskap til Daniel, sa han: «Det er ingen som står meg bi i disse ting, uten Mikael [Kristus], eders fyrste.» Daniel 10:21. Om Gabriel taler Frelseren i Åpenbaringen og sier at «han sendte den og kunngjorde den ved sin engel til sin tjener Johannes». Åpenbaringen 1:1. Og til Johannes erklærte engelen: «Jeg er medtjener med deg og med dine brødre profetene.» Åpenbaringen 22:9, R.V. Underfulle tanke — at den engel som står nærmest Guds Sønn i ære, er den som er utvalgt til å åpenbare Guds rådslutninger for syndige mennesker.» *The Desire of Ages*, 99.

«Vidunderlig tanke—at engelen som står nærmest Guds Sønn i ære, er den som ble utvalgt til å åpne Guds hensikter» for William Millers sinn. Det var ikke bare Gabriel, men engler i flertall som ledet hans forståelse av profetiene «som alltid hadde vært dunkle for Guds folk». Gabriel og andre engler førte Miller gjennom Bibelen fortløpende fra Første Mosebok og videre. Han ble derfor ledet til den lengste tidsprofetien i Bibelen, som er «de sju tider» (to tusen fem hundre og tjue år) i Tredje Mosebok tjuseks, lenge før han ble ledet til de to tusen tre hundre dagene i Daniel kapittel åtte, vers fjorten.

«Jeg viet meg deretter til bønn og til lesningen av Ordet. Jeg besluttet å legge til side alle mine forutinntatte oppfatninger, grundig å sammenligne Skrift med Skrift og å følge studiet av den på en regelmessig og metodisk måte. Jeg begynte med Første Mosebok og leste vers for vers, uten å gå raskere frem enn at meningen i de enkelte avsnitt kunne bli så utfoldet at jeg stod fri fra forvirring med hensyn til enhver mystikk eller enhver motsigelse. Når jeg fant noe dunkelt, var min fremgangsmåte å sammenligne det med alle parallelle skriftsteder; og ved hjelp av CRUDEN undersøkte jeg alle de skriftstedene hvor noen av de fremtredende ordene i et dunkelt avsnitt forekom. Deretter, ved å la hvert ord få sin rette betydning i forhold til tekstens emne, opphørte det å være en vanskelighet dersom min forståelse av det stemte overens med hvert parallelt skriftsted i Bibelen. På denne måten fortsatte jeg studiet av Bibelen, ved min første gjennomlesning av den, i omkring to år, og jeg ble fullt overbevist om at den er sin egen fortolker. Jeg fant at ved å sammenligne Skriften med historien, var alle profetiene, så langt de var blitt oppfylt, blitt oppfylt bokstavelig; at alle de ulike bilder, metaforer, lignelser, sammenligninger osv. i Bibelen enten ble forklart i sin umiddelbare sammenheng, eller at de uttrykk de var formulert i, ble definert i andre deler av Ordet, og når de således var forklart, skal de forstås bokstavelig i samsvar med en slik forklaring. Jeg ble således overbevist om at Bibelen er et system av åpenbarte sannheter, gitt så klart og enkelt, at «selv en vandringsmann, om enn en dåre, ikke behøver å fare vill på den.» ...»

«Ved videre studium av Skriftene kom jeg til den konklusjon at de sju tidene med hedensk overherredømme måtte begynne da jødene opphørte å være en uavhengig nasjon ved Manasses fangenskap, som de beste kronologer tidfestet til 677 f.Kr.; at de 2300 dagene begynte med de sytti ukene, som de beste kronologer daterte fra 457 f.Kr.; og at de 1335 dagene, som begynte med avskaffelsen av det daglige og opprettelsen av ødeleggelsens vederstyggelighet, Daniel kapittel sju vers elleve, måtte regnes fra opprettelsen av det pavelige overherredømme, etter at de hedenske vederstyggeligheter var tatt bort, og som, ifølge de beste historikere jeg kunne rådføre meg med, burde dateres fra omkring år 508 e.Kr. Når man regnet alle disse profetiske perioder fra de ulike tidspunkter som de beste kronologer hadde fastsatt for de begivenheter som de åpenbart skulle regnes fra, ville de alle ende samtidig, omkring år 1843 e.Kr. Slik ble jeg i 1818, ved avslutningen av mitt toårige studium av Skriftene, ledet til den høytidelige konklusjon at om omkring tjuefem år fra den tid ville alle forhold ved vår nåværende tilstand være avviklet ...» William Miller's Apology and Defense, 6, 12.

Prinsippet om første omtale fastslår at det som omtales først, er av størst betydning, og det første som omtales i Åpenbaringen kapittel én vers én, er den kommunikasjonsprosessen som Faderen benytter idet Han gir et budskap til Jesus, som deretter gir det til sin engel, som så gir det til en profet, som så skriver det ned og sender det til menighetene. Da adventismen forkastet William

Millers arbeid og oppdagelser, forkastet den ikke bare sitt eget grunnlag, men den forkastet også selve den kommunikasjonsprosessen som ledet Miller til hans forståelse, og den forkastet den prosessen som er den eneste vei hvorigjennom mennesker kan forstå Jesu Kristi åpenbaring, som åpnes like før nådetiden avsluttes.

Miller ble ledet til å forstå at de syv tider i Tredje Mosebok begynte i 677 f.Kr. Det var ikke før i 1856 at Herren brukte Hiram Edson til å påvise at adspredelsen i de syv tider også ble fullbyrdet over Israels nordlige ti stammer. Herren søkte å utvikle forståelsen av de syv tider i samsvar med, men langt utover, Millers grunnleggende oppdagelse av de syv tider. Men i 1856 tok lyset som ble framlagt av Hiram Edson på gåtefullt vis slutt, for den åttende artikkelen i serien endte med ordene til James White, som da var redaktør for Review and Herald: «Fortsettelse følger.» Den skulle «fortsettes», men ikke før etter 11. september 2001, da Herren ledet sitt folk til «de gamle stier» og til sist til den ufullendte artikkelserien ført i pennen av Hiram Edson.

Vi behandler for øyeblikket ikke det opprøret som begynte kort tid etter den store skuffelsen, men påpeker ganske enkelt at selv om Miller ble ledet til «de sju tider» i 3. Mosebok 26, er det tydelig at Herren hadde til hensikt å utvide den opprinnelige forståelsen av de sju tider utover Millers grunnleggende forståelse av emnet. Han utvalgte Hiram Edson, den samme tjeneren fra nettopp den historien som Han tidligere hadde utvalgt til å gi synet av Kristus som gikk inn i Det Aller Helligste den 23. oktober 1844.

Derfor brukte jeg den adventistiske teologens ord for å erkjenne at rammeverket for alle Millers profetiske anvendelser var basert på hans forståelse av de to ødeleggende maktene som i Daniels bok fremstilles som «det daglige» (hedenskapet), hvilket alltid forbindes med enten «overtredelsen» eller «styggdommen», som begge representerer ulike aspekter ved pavedømmets ødeleggende makt. Millers grunnleggende forståelse av de romerske maktene har i betydelig grad økt siden den historien han fremstiller.

Guds engler, deriblant Gabriel, ledet Miller til de forståelsene han forkynte. Disse forståelsene omfattet profetiene han forkynte, de reglene for bibelsk fortolkning han benyttet, og også den rammen som gjorde det mulig for ham å ordne profetiene riktig. Miller fikk den rammen at de to ødeleggende maktene som omtales i Daniel, var hedensk Roma og det pavelige Roma. Future for America ble ledet til rammen om de tre ødeleggende maktene: dragen, dyret og den falske profet.

Og jeg så tre urene ånder, lik frosker, komme ut av dragens munn og ut av dyrets munn og ut av den falske profets munn. For de er onde ånder som gjør tegn, og som går ut til kongene på jorden og i hele verden for å samle dem til striden på den store dag for Gud, Den Allmektige. Åpenbaringen 16:13, 14.

Fremtiden for Amerikas rammeverk er bygget på Millers arbeid, men går videre der hans arbeid tok slutt. Adventismen forlot hans rammeverk og vendte tilbake til den frafalne protestantismens og Roms teologi. Den samme profetiske linjen som ble påbegynt i Daniels bok, blir tatt opp igjen i Åpenbaringen.

«Åpenbaringen er en forseglet bok, men den er også en åpent bok. Den nedtegner vidunderlige begivenheter som skal finne sted i de siste dager av denne jordens historie. Læresetningene i denne boken er bestemte, ikke mystiske og uforståelige. I den tas den samme profetiske linje opp som i Daniel. Noen profetier har Gud gjentatt og derved vist at det må tillegges dem betydning. Herren gjentar ikke ting som ikke er av stor betydning.» Manuscript Releases, bind 9, 8.

Miller kunne ikke fatte profetiene i Åpenbaringsboken, for den linjen av hedenskap og pavedømme som så tydelig er identifisert i Daniel, blir i Åpenbaringsboken utvidet til å omfatte den neste forfølgende makten som trer frem på den profetiske historiens scene.

«Gjennom hedenskapet, og deretter gjennom pavedømmet, utøvde Satan sin makt i mange århundrer i et forsøk på å utslette Guds trofaste vitner fra jorden. Hedninger og papister ble drevet av den samme dragens ånd. De skilte seg bare i det at pavedømmet, idet det lot som om det tjente Gud, var den farligere og grusommere fienden. Gjennom romanismens virksomhet tok Satan verden til fange. Guds bekjennende menighet ble revet med inn i denne villfarelsens rekke, og i mer enn tusen år led Guds folk under dragens vrede. Og da pavedømmet, berøvet sin styrke, ble tvunget til å opphøre med forfølgelsen, så Johannes en ny makt stige opp for å gjenta dragens røst og føre videre det samme grusomme og gudsbespottelige verk. Denne makten, den siste som skal føre krig mot menigheten og Guds lov, ble symbolisert ved et dyr med horn som et lam. Dyrene som gikk forut for det, hadde steget opp av havet, men dette steg opp av jorden, noe som representerer den fredelige fremveksten av den nasjonen som symboliseres. De «to horn som et lam» fremstiller treffende De forente staters styreform, slik den kommer til uttrykk i dets to grunnleggende prinsipper, republikanisme og protestantisme. Disse prinsippene er hemmeligheten bak vår makt og velstand som nasjon. De som først fant et fristed ved Amerikas kyster, gledet seg over at de hadde nådd et land fritt for pavevesenets hovmodige krav og det kongelige eneveldets tyranni. De bestemte seg for å opprette en regjering på den brede grunnvoll av borgerlig og religiøs frihet.»

«Men den strenge opptegningen fra den profetiske blyanten åpenbarer en forandring i dette fredelige bildet. Dyret med horn som et lam taler med en drages røst og 'utøver all makten til det første dyret for dets øyne.' Profetien erklærer at det vil si til dem som bor på jorden at de skal gjøre et bilde av dyret, og at 'det gjør at alle, små og store, rike og fattige, frie og treller, får et merke på sin høyre hånd eller på sin panne, og at ingen kan kjøpe eller selge uten den som har merket eller dyrets navn eller tallet for dets navn.' Slik følger protestantismen i pavemaktens fotspor.» Signs of the Times, 1. november 1899.

For Miller representerte havdyret og jorddyret i Åpenbaringen tretten det hedenske Roma, etterfulgt av det pavelige Roma. Miller forsøkte også å anvende sitt rammeverk på Åpenbaringen sytten, men legedommen av pavedømmets dødelige sår, De forente staters og De forente nasjoners profetiske rolle, lå utenfor den guddommelige rammen som var blitt gitt ham av engler. For ham var dyret som steg opp av jorden i Åpenbaringen tretten pavedømmet.

Miller var budbæreren som skulle brukes til å ta protestantismens kappe ut av hendene på de bekjennende protestantene som var kommet ut av mørketiden. Tiden da Amerikas forente stater

skulle tale som en drage, da republikanismen ble forvandlet til et demokrati og det frafalne protestantismen ville forene seg med den frafalne regjeringen og gjenta foreningen av kirke og stat, som er pavedømmets bilde, lå ennå i fremtiden i hans dager. Av den grunn forsøkte han å plassere Åpenbaringsboken inn i den guddommelige rammen han hadde fått av engler.

Han ble utvalgt til å forstå den økningen i kunnskap som ble frambrakt i 1798 da synet ved elven Ulai i Daniel åtte og ni ble åpnet. I fremtiden skulle Amerika forstå synet ved elven Hiddekel i Daniel kapitlene ti til tolv, som ble åpnet i 1989, da, slik det er beskrevet i Daniel elleve, vers førti, landene som representerte det tidligere Sovjetunionen, ble feid bort av pavedømmet og De forente stater.

Rammeverket som ble gitt av engler til Future for America, var basert på identifikasjonen av og anvendelsen av profeti i sammenhengen med den trefoldige foreningen av dragen, dyret og den falske profeten.

«Det lys som Daniel mottok fra Gud, ble gitt særlig for disse siste dager. De synene han så ved breddene av Ulai og Hiddekel, de store elvene i Sinear, er nå i ferd med å bli oppfylt, og alle de hendelser som er forutsagt, vil snart finne sted.» Testimonies to Ministers, 112.

Millerittene frembar den første og den andre engels budskap og forkynnte åpningen av dommen. Future for America frembærer den tredje engels budskap.

Jeg plantet, Apollos vannet; men Gud gav vekst. Derfor er verken den som planter, noe, eller den som vanner, men Gud, som gir vekst. Den som planter, og den som vanner, er ett; men hver skal få sin egen lønn etter sitt eget arbeid. For vi er Guds medarbeidere; dere er Guds åkerland, Guds bygning. Etter den Guds nåde som er gitt meg, har jeg som en vis byggmester lagt grunnvollen, og en annen bygger videre på den. Men enhver må se til hvordan han bygger på den. For ingen kan legge noen annen grunnvoll enn den som er lagt, og den er Jesus Kristus. 1 Korinterbrev 3:6–11.

For å fremholde den tredje engels budskap på rette måte må du også fremholde de to første englers budskap, for vi er blitt underrettet om at det ikke kan være en tredje uten en første og en annen. Det første og det andre budskap er grunnvollen, og det tredje er sluttstenen, men det tredje budskap vil aldri fornekte eller motsi det første og det andre. Gjør det det, er det ikke det ekte budskap.

«Det første og det andre budskapet ble gitt i 1843 og 1844, og vi står nå under forkynnelsen av det tredje; men alle tre budskapene skal fortsatt forkynnes. Det er nå like vesentlig som noen gang før at de blir gjentatt for dem som søker sannheten. Med penn og røst skal vi la forkynnelsen lyde, idet vi viser deres rekkefølge og anvendelsen av profetiene som fører oss fram til den tredje engels budskap. Det kan ikke finnes et tredje uten det første og det andre. Disse budskapene skal vi gi til verden gjennom publikasjoner og taler, idet vi i den profetiske histories linje viser de ting som har vært, og de ting som skal komme.» Selected Messages, bok 2, 104, 105.

Det finnes en meget treffende observasjon i Millerittenes historie og vår historie. Millerittene var begynnelsen, og vi er enden. De fremholdt og levde det første og det annet engels budskap. Vi

fremholder det tredje engels budskap. Deres uforseglete budskap (Ulai-synet) finnes i to kapitler i Daniel, og vårt (Hiddekel-synet) finnes i tre kapitler. De identifiserte det første og det annet ve, og levde innen oppfyllelsen av det annet ve. Vi identifiserer og lever innen oppfyllelsen av det tredje ve. Deres rammeverk for profetisk anvendelse var det hedenske Roma (dragen) og det pavelige Roma (dyret). Vårt rammeverk for profetisk anvendelse er det moderne Roma som et trefoldig dyr.

Når vi begynner å betrakte kjennetegnet ved det pavelige Roma i det syttende kapittel av Åpenbaringen som den åttende, som er av de sju, er det verdt å overveie hva millerittene forstod om Roma i grunnleggelseshistorien. Den tredje engel vil ha ytterligere lys, men det lyset vil aldri motsi etablert sannhet.

Daniel kapittel to, sju, åtte, elleve og tolv identifiserer Roma, blant andre makter. Vi betrakter Romas to faser før 1798; den hedenske og den pavelige, som rammen for Millers profetiske anvendelser. Miller og pionerene identifiserer at «røverne av ditt folk» i Daniel kapittel elleve og vers fjorten representerer Roma.

Og i de tider skal mange reise seg mot kongen i sør; også voldsmennene blant ditt folk skal opphøye seg for å stadfeste synet; men de skal falle. Daniel 11,14.

Det er minst to viktige punkter å overveie i dette verset. Ordet «syn» i verset er ett av to hebraiske ord i Daniels bok som er oversatt med «syn». Det ene av de hebraiske ordene som er oversatt med «syn», er *châzôn*, og betyr en drøm, eller en profeti eller et syn. Ordet *châzôn* betegner profetisk historie, eller et tidsrom, og det forekommer ti ganger i Daniel og er alltid oversatt med «syn».

Det andre hebraiske ordet som også oversettes med «syn», er *mar-eh'*, og betyr utseende. Ordet *mar-eh'* betegner et enkeltstående syn, et punkt i tiden. Det hebraiske ordet *mar-eh'* forekommer tretten ganger i Daniel, og det oversettes seks ganger med «syn», fire ganger med «åsyn», to ganger med «utseende» og én gang med «velfager».

Røverne av ditt folk representerer Roma, og det er derfor det profetiske emnet Roma som stadfester det profetiske «synet» i Daniels bok. Av denne grunn er det viktig å forstå betydningen av Roma som et profetisk symbol.

Profetisk logikk krever at ordet «syn», som representerer profetisk historie, er det samme «syn» som omtales i Åpenbaringsboken, for inspirasjonen identifiserer Daniel og Åpenbaringen som den samme bok, at de utfyller hverandre, at de fører hverandre til fullkommenhet, og at den samme profetiske linjen som finnes i Daniel, tas opp igjen i Åpenbaringen. Disse punktene, slik de er fremlagt i Profetiens Ånd, er allerede blitt tatt med i denne artikkelserien, så jeg vil ikke ta dem med igjen. Jeg vil tilføye enda et punkt som vi også allerede har tatt med fra søster White. Dette punktet er at alle Bibelens bøker møtes og ender i Åpenbaringsboken. «Synet» av den profetiske historie (*châzôn*), som finnes i Daniel og er knyttet til det profetiske emnet Roma, representerer synet av den profetiske historie gjennom hele Bibelen. Alle Bibelens bøker møtes og ender i Åpenbaringen, og Gud motsier aldri seg selv. Aldri! Dersom du mener at Han har gjort det, misforstår du noe. Det samme hebraiske ordet (*châzôn*) er også oversatt med syn i Ordspråksboken.

Uten åpenbaring blir folket tøylesløst; men salig er den som holder loven. Ordspråkene 29:18.

Det er det første punktet å ta i betraktning vedrørende verset. Dersom vi misforstår Roma, kan vi ikke etablere synet på den profetiske historien. Dette forholdet definerer i det vesentlige jesuittenes og andres bestrebelser gjennom historien, de som har innført en forfalsket teologi for å ødelegge det profetiske emnet om Roma. Når vi betrakter den grunnleggende forståelsen av Roma, bør vi ha dette i minne.

«De som blir forvirret i sin forståelse av Ordet, som unnlater å se antikrists betydning, vil visselig stille seg på antikrists side. Det er nå ingen tid for oss til å assimilere oss med verden. Daniel står i sin lodd og på sin plass. Daniels og Johannes' profetier skal forstås. De tolker hverandre. De gir verden sannheter som alle burde forstå. Disse profetiene skal være et vitnesbyrd i verden. Ved deres oppfyllelse i disse siste dager vil de forklare seg selv.» Kress Collection, 105.

Hvis du ikke makter å se betydningen av antikrist (Roma), vil du slutte deg til Roma, og denne advarselen er plassert innenfor sammenhengen av å kunne eller ikke kunne forstå Daniels bok og Åpenbaringen. Millerittene bygde den grunnleggende forståelsen av adventismen på sin identifikasjon av Roma. De forstod at Roma var representert ved to ødeleggende makter, at begge var faser av Roma, men de befant seg ikke på et sted i historien hvor de kunne se Roma som en trefoldig union, slik den er fremstilt i Åpenbaringen. Daniel er derfor grunnvullen representert ved millerittene, og Åpenbaringen er hjørnesteinen representert ved Future for America. Det er et annet punkt fra Daniel 11, vers 14, som vi ønsker å identifisere.

Miller og pionerene forstod at bildet i Nebukadnesars drøm representerte de fire rikene Babylon, Medo-Persia, Hellas og Roma. De kunne ikke se forbi det fjerde riket, for de forstod at det pavelige Roma ganske enkelt var en annen fase av Roma, og derfor at det fjerde riket hadde tatt slutt i 1798. Fra deres historiske ståsted var det eneste profetiske veimerket som gjenstod, Kristi annet komme, da steinen som ble revet løs fra fjellet, skulle treffe bildets føtter. Millerittene erkjente profetiske forskjeller mellom hedensk og pavelig Roma, men idet de var tvunget til å samordne 1798 med Kristi gjenkomst, kunne de ikke se lenger enn til fire riker.

«Vi er kommet til en tid da Guds hellige verk er fremstilt ved billedstøttens føtter, hvor jernet var blandet med det leirholdige ler. Gud har et folk, et utvalgt folk, hvis dømmekraft må helliges, som ikke må bli vanhellige ved å legge tre, høy og strå på grunnvullen. Hver sjel som er lojal mot Guds bud, vil se at det særpregede kjennetegn ved vår tro er sabbaten på den syvende dag. Dersom myndighetene ville ære sabbaten slik Gud har befalt, ville de stå i Guds styrke og til forsvar for den tro som én gang ble overgitt til de hellige. Men statsmenn vil opprettholde den falske sabbat, og vil blande sin religiøse tro med holdelsen av dette pavedømmets barn og sette den over den sabbat Herren har helliget og velsignet, idet Han skilte den ut for at mennesket skulle holde den hellig, som et tegn mellom Ham og Hans folk i tusen slektsledd. Sammenblandingen av kirkepolitikk og statspolitikk er fremstilt ved jernet og leiren. Denne foreningen svekker all kirkens kraft. Dette at kirken utrustes med statens makt, vil føre til onde resultater. Mennesker har nesten overskredet grensen for Guds langmodighet. De har satt sin styrke inn i politikken og har sluttet seg til pavedømmet. Men tiden vil komme

da Gud vil straffe dem som har satt Hans lov ut av kraft, og deres onde verk vil falle tilbake på dem selv.» Seventh-day Adventist Bible Commentary, bind 4, 1168.

Åpenbaringen sytten er den siste identifikasjonen av rikene i Bibelens profeti, og den identifiserer at sju riker er falt, og at det åttende riket er den trefoldige foreningen av det moderne Roma. Dersom den første henvisningen til rikene i Bibelens profeti er Daniel kapittel to, og det er den så visst; da bør den siste henvisningen bli illustrert ved den første henvisningen. Hvordan kan de fire rikene i Daniel kapittel to stemme overens med åtte riker i Åpenbaringen sytten?

Husk derfor, mens vi går videre, at millerittene ikke kunne se profetiske begivenheter bortenfor sin egen historie. Budskapet de forstod og forkynte, identifiserte Kristi annet komme som det neste veimerket i den profetiske historien. Men dersom millerittenes forståelse av Roma som det symbolet som etablerer synet om den profetiske historien, og også Daniel kapittel to, begge er millerittiske grunnsannheter, hvordan kan dette da stemme overens med de åtte kongene i kapittel sytten i Åpenbaringen?

Dersom du er usikker på om bildet i Daniel 2 er grunnleggende, behøver du bare å betrakte pionerkartene fra 1843 og 1850. Begge har bildet fra Daniel 2 framstilt på seg. Like betydningsfullt er det at Ellen White fastslår at begge kartene ble laget etter Guds ledelse og etter Hans plan.

«Jeg har sett at 1843-kartet ble ledet av Herrens hånd, og at det ikke skulle endres; at tallene var slik Han ville ha dem; at Hans hånd var over og skjulte en feil i noen av tallene, slik at ingen kunne se den før Hans hånd ble trukket bort.» Early Writings, 74, 75.

Om 1850-diagrammet uttalte hun:

«Jeg så at Gud var med i utgivelsen av tavlen ved bror Nichols. Jeg så at det fantes en profeti om denne tavlen i Bibelen, og dersom denne tavlen er bestemt for Guds folk, hvis den er tilstrekkelig for én, så er den det for en annen, og dersom én trengte en ny tavle malt i større målestokk, trenger alle den i like høy grad.» Manuscript Releases, bind 13, 359.

Det finnes et gammelt ordtak fra verden som sier: «Villfarelsen har mange stier, men sannheten har bare én.» Det finnes flere forskjellige villfarelser som er blitt tatt i bruk for å hindre mennesker i å erkjenne at det moderne Roma i Åpenbaringen sytten er det åttende hode, som er av de sju. En av disse villfarelsene som benyttes av adventismens teologer, er en forvrengning av historiens riker. Jeg sikter her ikke til den bibelske profetiens riker; dette er to forskjellige betegnelser. Den bibelske profetiens riker blir fastlagt ved den første omtalen i Daniel kapittel to, men det fantes historiens riker som gikk forut for Babylon. Ellen White identifiserer klart hvem historiens riker var, men adventismens teologer ser bort fra det inspirerte vitnesbyrd og konstruerer en rekke av historiens riker som tilslører forståelsen av at Roma alltid fremstår som det åttende og er av de sju. Likevel er det Roma som etablerer synet.

Teologene innen adventismen og den frafalne protestantismen antyder at historiens riker var Egypt, Assyria, Babylon, Medo-Persia, Hellas, Roma og videre. Søster White gjør oss oppmerksom på at det finnes et tredje rike i historien, som de velger å utelate. Utelater de det riket, eller utelater de Profetiens Ånd? Begge deler.

Historien om nasjonene som én etter én har fylt den tid og den plass som var tildelt dem, og ubevisst vitnet om den sannhet hvis mening de selv ikke kjente, taler til oss. Hver nasjon og hvert menneske i vår tid har Gud tildelt en plass i sin store plan. I dag blir mennesker og nasjoner målt med loddsnoren i Hans hånd, Han som aldri tar feil. Alle avgjør ved sitt eget valg sin skjebne, og Gud styrer over alt for å fullbyrde sine hensikter.

Den historie som den store JEG ER har opptegnet i sitt Ord, idet han føyer ledd til ledd i den profetiske kjede, fra evigheten i fortiden til evigheten i fremtiden, forteller oss hvor vi befinner oss i dag i tidsaldrernes rekke, og hva som kan ventes i den kommende tid. Alt det profetien har forutsagt skulle skje, inntil nåværende tid, er blitt nedtegnet på historiens sider, og vi kan være forvisset om at alt det som ennå skal komme, vil bli oppfylt i sin orden.

«Den endelige omstyrtelse av alle jordiske herredømmer er klart forutsagt i sannhetens ord. I profetien som ble uttalt da dommen fra Gud ble avsagt over Israels siste konge, gis budskapet: «Så sier Herren Gud: Ta av hodebindet, og ta kronen av! ... opphøy den som er lav, og fornedre den som er høy. Jeg vil omstyrte, omstyrte, omstyrte det; og det skal ikke være mer, inntil Han kommer som det med rette tilhører; og jeg vil gi det til Ham.» Esekiel 21:26, 27.

«Kronen som ble tatt bort fra Israel, gikk etter hverandre over til rikene Babylon, Medo-Persia, Hellas og Roma. Gud sier: 'Den skal ikke være mer, før han kommer som den tilhører med rette; og jeg vil gi den til ham.'»

«Den tiden er nær. I dag vitner tidens tegn om at vi står på terskelen til store og høytidelige begivenheter. Alt i vår verden er i opprør. For våre øyne oppfylles Frelserens profeti om de hendelser som skal gå forut for hans komme: 'Ye shall hear of wars and rumors of wars.... Nation shall rise against nation, and kingdom against kingdom: and there shall be famines, and pestilences, and earthquakes, in divers places.' Matteus 24:6, 7.»

«Nåtiden er en tid av overveldende interesse for alle som lever. Herskere og statsmenn, menn som innehar stillinger av tillit og myndighet, tenkende menn og kvinner av alle klasser, har sin oppmerksomhet rettet mot de begivenheter som finner sted omkring oss. De iakttar de spente, urolige forhold som består mellom nasjonene. De ser den intensitet som er i ferd med å gripe ethvert jordisk element, og de erkjenner at noe stort og avgjørende står for å skje—at verden står på randen av en overveldende krise.

«Engler holder nå stridens vinder tilbake, for at de ikke skal blåse før verden er blitt advart om sin forestående undergang; men en storm samler seg, rede til å bryte løs over jorden; og når Gud byr sine engler å slippe vindene løs, da vil det bli et slikt stridens skue at ingen penn kan skildre det.»

«Bibelen, og Bibelen alene, gir et riktig syn på disse ting. Her åpenbares de store avsluttende scener i vår verdens historie, begivenheter som allerede kaster sine skygger foran seg, idet lyden av deres komme får jorden til å skjelve og menneskenes hjerter til å svikte av frykt.» Education, 178–180.

Dette avsnittet inneholder mye lys for vår tid, men det jeg ønsker å påpeke, er at Søster White klart identifiserer at det historiske riket som gikk forut for Babylon, var Israel, ikke Assyria. De

historiske rikene som benyttes av teologer, utelater Israel som et historisk rike, til tross for den makt og herlighet som ble etablert under kong Salomos regjering, og til tross for inspirasjonens direkte vitnesbyrd gjennom Esekiel og Ellen White om at Israels krone gikk over til Babylon.

Hvis vi anvender den inspirerede kommentaren på historiens riker, finner vi at Israel må regnes blant disse rikene. Israel, Assyria og Egypt er historiens riker som gikk forut for det første riket i Bibelens profeti, som var Babylon. Derfor var det fjerde riket i «historien» Babylon, det femte var Medo-Persia, det sjette var Hellas, det sjuende var det hedenske Roma, og det åttende var det pavelige Roma, som var av de sju, for det representerer den andre fasen av det hedenske Roma. Med historiens riker er det pavelige Roma det åttende, og er av de sju.

I Daniel sju har vi rikene i Bibelens profeti fremstilt ved dyr. Babylon er løven som ble etterfulgt av bjørnen, Medo-Persia. Det tredje var Hellas som leoparden, og deretter Roma som det «fryktelige og forferdelige» dyret som hadde «jern-tenner». Det fryktelige dyret er, i samsvar med bildet i Daniel to, Roma, det fjerde riket i Bibelens profeti.

Millerittene forstod det fjerde riket som Roma, og de forstod derfor kjennetegnene ved det fryktelige dyret på denne måten og anvendte ganske enkelt alle dyrets profetiske kjennetegn på det fjerde riket. De så skillet mellom hedensk Roma og pavelig Roma i avsnittet, men kunne ikke se et femte rike i Bibelens profetier, for de brukte med rette den første omtalen av rikene i Bibelens profeti som sitt referansepunkt. Men skillet mellom de to Roma-er er i avsnittet, noe som gir oss anledning til å betrakte skillet mellom de to Roma-er som representerende to riker. Men dette er ikke det poenget vi behandler.

Så sa han: Det fjerde dyret skal være det fjerde riket på jorden, og det skal være forskjellig fra alle riker; og det skal oppsluke hele jorden og trække den ned og knuse den i stykker. Og de ti hornene fra dette riket er ti konger som skal oppstå; og en annen skal oppstå etter dem, og han skal være forskjellig fra de første, og han skal underkue tre konger. Og han skal tale store ord mot Den Høyeste og undertrykke Den Høyes hellige og tenke på å forandre tider og lover; og de skal bli gitt i hans hånd inntil en tid og tider og en halv tid. Men dommen skal settes, og de skal ta bort hans herredømme for å tilintetgjøre og ødelegge det til enden. Daniel 7:23–26.

Det fjerde riket i Daniel 2 er Roma. De ti hornene representerer de ti nasjonene som representerer det hedenske Romerrikets kongedømme, og før det pavelige Roma skulle ta kontroll over verden i 538, ville tre av disse rikene bli fjernet, eller revet opp med roten. Deretter skulle det «lille» «hornet» i vers åtte, med «øyne som menneskeøyne, og en munn som talte store ord», stå fram. Hvis vi har ti horn i det fjerde riket og tre blir fjernet for at det «lille hornet» skal erstatte disse tre hornene, så gjenstår det sju horn når de tre hornene er fjernet, og det lille hornet er det åttende, for Roma kommer alltid opp som det åttende og er av de sju. Det finnes mye lys om Roma i dets to faser i dette kapitlet, men vi fremlegger her ganske enkelt et annet vitne om at Roma, både profetisk og historisk, kommer opp som det åttende og er av de sju.

I kapittel åtte finner vi en utvidelse av kapittel sju. Kapitlet identifiserer igjen rikene i Bibelens profeti, men utelater det første riket, Babylon; for da Daniel mottok synet i kapittel åtte, var Babylon svært nær sin ende. I kapitlet blir Medo-Persia fremstilt ved en vær som hadde to horn.

Hellas blir fremstilt ved en geitebuk med ett horn, som blir brukket av og frembringer fire horn fra det brukne hornet. Deretter følger et «lite horn» etter Hellas, og nok en gang representerer det lille hornet Roma. Selv om Roma ikke var en direkte etterkommer av det greske riket, fremstiller teksten det lille hornet som om det kom ut fra ett av de fire hornene som oppstod i det greske riket etter at det første hornet — som representerer Aleksander den store — ble brukket av. Roma var ikke en etterkommer av grekerne, men det begynte sin erobring av verden fra området omkring Hellas, og i den forstand kom det ut fra ett av disse fire hornene.

Vi finner derfor i kapittel åtte et annet vitnesbyrd til kapittel sju. Medo-Persia hadde to horn, Hellas hadde ett og deretter ytterligere fire horn. Det utgjør sju horn før Roma, ettersom det lille hornet kom ut fra ett av Hellas' fire horn. To pluss ett pluss fire er lik sju; deretter er Roma, det lille hornet, det åttende, og det er av de sju. Det er verdt å merke seg at i dette avsnittet, som fastslår at Roma kommer ut fra ett av de greske hornene, ligger et av de største profetiske argumentene som Miller og hans medarbeidere måtte møte i sin historie.

Protestantene i denne historien fastholdt at Romas lille horn ikke kunne være Roma, for profetien identifiserer at det lille horn kom ut fra ett av de fire greske hornene. De hevdet derfor at det lille horn representerte Antiokus Epifanes, som var en av de selevkidiske kongene som fortsatte gjennom historien etter delingen ved Aleksander den stores bortgang. Argumentasjonen i millerittisk historie om dette spørsmålet var så betydelig at det på 1843-diagrammet ble fremført et argument mot den protestantiske læren, som bygde på det forhold at Daniel så det lille horn komme ut fra ett av de fire greske hornene og derfor ikke kunne identifisere Roma, for Roma stammet ikke fra Hellas. Argumentet påvirket alle avsnittene i Daniel der Roma identifiseres. Det protestantiske standpunktet omfattet at «røverne av ditt folk» i vers fjorten i Daniel elleve måtte være Antiokus Epifanes. Millerittene tok derfor med på diagrammet, som Søster White identifiserte som «ledet av Herrens hånd og ikke burde forandres», en henvisning til Antiokus Epifanes som identifiserte hvorfor han ikke kunne ha vært det fjerde riket. Er det Roma som stadfester synet om den profetiske historien, eller representerte en selevkidisk konge som døde over hundre år før Kristus ble født, den makten som stod fram mot Kristus ved hans korsfestelse?

Spørsmålet som kan reises, er hvorfor Daniel fikk se Roma komme frem fra ett av de greske hornene, dersom Roma ikke var en direkte etterkommer av Hellas? Svaret er at begynnelsen på Romas maktoppgang tok til i den regionen som tidligere hadde vært gresk territorium, men hvorfor ble profetien fremstilt på en slik måte at den åpnet for denne forvirringen?

Minst ett svar, ut over viktigheten av å merke seg hvor Roma begynte å stige fram, er at gåten om at Roma alltid kommer opp som den åttende og er av de sju, besvares ved at Roma forbindes med Hellas' territorium, for å bevare gåtens poeng om at Roma er av de sju. Gåten er så viktig, selv om millerittene aldri kunne ha forstått dette begrepet ut fra sitt historiske perspektiv. Det faktum at alle henvisningene på ikke bare 1843-kartet, men også 1850-kartet, er framstillinger av emner som blir direkte behandlet i Guds profetiske Ord, bortsett fra den ene henvisningen som understreker at Antiokus Epifanes ikke er den makten som stod mot Kristus, gjør tilføyelsen til kartet svært betydningsfull. Hvor sørgelig er det ikke at når adventismen forlot sine grunnvoller, finner den seg i dag i å lære at makten i Daniel 11, vers fjorten, er Antiokus Epifanes og ikke Roma! De lærer nå

det som millerittene motsatte seg så sterkt at de framstilte den striden på 1843-kartet!

Historiens riker viser at Roma står frem som den åttende og er av de syv. Det «lille horn» i kapittel sju, som taler «store ord mot Den Høyeste», står frem som den åttende og er av de syv. Hornene i kapittel åtte viser at Roma står frem som den åttende og er av de syv.

I den neste artikkelen vil vi undersøke hvordan det moderne Roma, slik det fremstilles i Åpenbaringen sytten, kommer opp som den åttende og er av de sju. Deretter vil vi vende tilbake til Daniel to og påvise hvorfor de fire rikene i Daniel to, som er den første omtalen av rikene i Bibelens profeti, er i overensstemmelse med de åtte rikene i Åpenbaringen sytten.